

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 00-72/24-16/3
EPA 238 XXVIII
Podgorica, 13. decembar 2024. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 43. sjednice održane 9. decembra 2024. godine, podnosi

I Z V J E Š T A J

o razmatranju **IZVJEŠTAJA O RADU AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST ZA 2023. GODINU SA FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJEM AGENCIJE ZA 2023. GODINU I IZVJEŠTAJEM O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH ISKAZA AGENCIJE ZA 2023. GODINU**

Izvršni direktor Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost upoznao je Odbor da Izvještaj o radu Agencije za 2023. godinu predstavlja sistematizovan skup informacija o: stepenu razvoja tržišta i servisa elektronskih komunikacija i poštanskih djelatnosti, dostignutom nivou konkurencije i preduzetim regulatornim mjerama, efikasnosti upravljanja i ekonomičnosti korišćenja ograničenih resursa (radio-frekvencija i brojeva/adresa), kao i drugim aktivnostima koje je Agencija sproveda u skladu sa nadležnostima, Planom rada i Finansijskim planom Agencije za 2023. godinu.

Konstatovano je da je na kraju 2023. godine u Registar operatora elektronskih komunikacija koji vodi Agencija upisan 31 operator, kao i da su u toku 2023. godine u razvoj elektronskih komunikacionih mreža i usluga operatori uložili oko 76,3 miliona eura, što predstavlja povećanje od 10,75% u odnosu na 2022. godinu.

Kada se govori o stepenu razvoja fiksnih elektronskih komunikacionih mreža procjenjuje se da je na kraju 2023. godine sa pristupnim mrežama zasnovanim na kablovima sa optičkim vlaknima (FTTx) bilo pokriveno 74% domaćinstava, dok se 85% domaćinstava u Crnoj Gori nalazilo u području dostupnosti pristupnih mreža nove generacije čija je brzina veća od 30 Mb/s.

Na planu razvoja javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023. godina je obilježena daljim povećanjem kapaciteta pristupnog dijela LTE/LTE-Advanced i NR (DSS) mobilnih mreža, implementacijom VoIP tehnologije i puštanjem u komercijalni rad NR mreža u opsegu 3,6 GHz.

Takođe, Odbor je upoznat da se Crna Gora po stepenu pokrivenosti stanovništva signalom mobilnih mreža može porediti sa najrazvijenijim zemljama Evrope. S tim u vezi, na kraju 2023. godine ukupna pokrivenost stanovništva GSM signalom bila je oko 98,5%, dok je ukupna pokrivenost signalom LTE mreža iznosila oko 98% (podaci su dobijeni putem softverske predikcije), što Crnu Goru svrstava u red zemalja sa izuzetno dobrom pokrivenošću.

Na sjednici je saopšteno da su stepen razvoja mreža i usluga na kraju 2023. godine karakterisali i sljedeći najznačajniji statistički podaci: broj korisnika mobilne telefonije u Crnoj Gori iznosio je 1.312.960 i u odnosu na isti period prošle godine broj korisnika veći je za 3,06%; broj korisnika fiksnog širokopojsnog pristupa je iznosio 202.950 i porastao je za 3,45% u odnosu na 2022. godinu, a najveći broj korisnika su činili korisnici putem mreža sa optičkim vlaknima i to 48,66%; broj korisnika koji su pristupili internetu preko mobilnih mreža tokom decembra 2023. godine bio veći za 10,17% u odnosu na decembar 2022. godine; značajan rast ostvarenog internet saobraćaja u 2023. godini tako da je u fiksnim mrežama ostvaren za 36,87% veći internet saobraćaj, a u mobilnim za 45,84% u odnosu na 2022. godinu i dr.

U odnosu na sektor poštanskih usluga konstatovano je da su poštanski operatori u toku 2023. godine ostvarili ukupno 41.469.098 poštanskih usluga, što je za 14,8% više u odnosu na prethodnu godinu, dok je u Registar operatora na kraju 2023. godine bilo upisano 26 operatora.

Pošta Crne Gore je kao univerzalni poštanski operator realizovala 40.634.150 poštanskih usluga, što predstavlja 98% od ukupnog obima ostvarenih usluga, dok su ostali poštanski operatori ostvarili 834.948 poštanskih usluga, ili 2% od ukupnog obima ostvarenih usluga. U 2023. godini Pošta Crne Gore je ostvarila 1,2% više univerzalnih poštanskih usluga, odnosno 23,8% više komercijalnih poštanskih usluga u odnosu na 2022. godinu.

Ukupan fizički obim poštanskih usluga ostvarenih od strane ostalih poštanskih operatora u toku 2023. godine iznosio je 834.948 pruženih poštanskih usluga, što je za 35,5% više u odnosu na 2022. godinu.

Kao najznačajnije aktivnosti Agencije u 2023. godini izdvojene su: u skladu sa Sporazumom o smanjenju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama u regionu Zapadnog Balkana i Odlukom Agencije mobilni operatori su od 1. januara 2023. godine primijenili nižu cijenu veleprodajne usluge prenosa podataka u romingu za region Zapadnog Balkana; Agencija je u februaru 2023. godine kao prvi regulator u regionu operatorima mobilnih komunikacija dodijelila radio frekvencije iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz tzv. pionirskih 5G opsega; Agencija je bila domaćin i organizator 55. Plenarne skupštine i sastanka Upravnog odbora BEREC-a u periodu od 7-9. 06. 2023. godine u Budvi, gdje je na Plenarnoj skupštini donijeta odluka koja se odnosila na potpisivanje Radnog sporazuma između BEREC-a i nezavisnih regulatornih agencija zemalja Zapadnog Balkana; Agencija je u saradnji sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije krajem septembra 2023. godine organizovala 20-tu međunarodnu regulatornu konferenciju pod nazivom: „Univerzalna povezanost u Evropi: Postojeće stanje i perspektive“ čime je nastavljena uspješna saradnja sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije i dr.

Takođe, je saopšteno da je Agencija u skladu sa svojim nadležnostima sprovela sve planirane aktivnosti iz oblasti zaštite konkurencije, upravljanje ograničenim prirodnim resursima, radio-frekvencije i numeracije, zaštite sigurnosti i integriteta elektronskih komunikacionih mreža i usluga, zaštite prava i interesa korisnika i sprovođenja stručnog nadzora u oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti.

U vezi sa Izvještajem o finansijskom poslovanju Agencije za 2023. godinu konstatovano je da je Agencija je ostvarila ukupne prihode i finansijske prihode u ukupnom iznosu od 4.274.296€ i veći su za 8,60% u odnosu na Plan, dok su ukupno

realizovani rashodi (bez realizovanih investicija) iznosili 3.902.550€ i manji su za 0,85% u odnosu na planirane rashode za 2023. godinu odnosno ostvareni prihodi su za 9,53% veći od rashoda.

Na Odboru je ukazano da je Skupština u oktobru 2024. godine donijela novi Zakon o elektronskim komunikacijama, a da su izvještaji (13. maja 2024. godine) i planovi (30. septembra 2024. godine) ove agencije dostavljeni po tada važećem Zakonu o elektronskim komunikacijama. Shodno tada važećem zakonu, Vlada Crne Gore je, 19. jula 2024. godine, dostavila mišljenje na izvještaje Agencije za 2023. godinu, ali ne i na predloženi plan za 2025. godinu, jer je u međuvremenu, na snagu stupio novi zakon.

Takođe, ukazano je da shodno novom Zakonu o elektronskim komunikacijama, ostala obaveza dostavljanja izvještaja Agencije Skupštini, ali ne i predloga finansijskog i plana rada tekuće za narednu godinu.

Uzimajući u obzir Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, koji definiše obaveze nezavisnih regulatornih tijela, na Odboru je ukazano na postojanje slične situacije kao sa Agencijom za nadzor osiguranja, koja više nije u nadležnosti Skupštine, ali zbog neusaglašenosti Zakona o osiguranju sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, dostavlja svoje akte na upoznavanje.

Odbor je pozvao Vladu da u narednom periodu usaglasi matične zakone koji definišu rad nezavisnih regulatornih tijela, Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Zakon o državnoj upravi.

Tokom rasprave poslanici su kazali da je ova Agencija vrlo važna u sistemu javnog sektora i regulatorne uloge koju ima. Iskazali su interesovanje oko pitanja koja su se odnosila na: izbor nove direktorice Agencije; aktivnosti Agencije u 2023. godini, između ostalog, i u pogledu zaštite korisnika telekomunikacionih usluga; postojanju potencijalnog oligopola na ovom tržištu; cijene usluga kod tzv. kablovskih operatera i dr.

Nakon izjašnjavanja sa jednim glasom „za“ i šest glasova „uzdržan“, Odbor nije predložio Skupštini zaključak, odnosno, Izvještaj o radu Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2023. godinu sa Finansijskim izvještajem Agencije za 2023. godinu i Izvještajem o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza Agencije za 2023. godinu, nije dobio potrebnu većinu na Odboru.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Boris Mugoša.

PREDSJEDNIK ODBORA
Boris Mugoša

